

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו

Tel Aviv Institute for Contemporary Psychoanalysis

17/2/2012 - פסיכואנליזה בתרבות

ללא חופש:

ד"ר גבי מן, ד"ר גילה עופר

11/05/2011 – האדם אינו אלא

תבנית נוף חברתו-עיון בנפש בהקשר

חברתי מההיבט הגלובלי ומההיבט

הישראלי:

ד"ר דוד וולד, ד"ר דורית הופ

8/6/2012 – חילוץ מתקיעות: על

הרחבת נקודת המבט הטיפולית

באמצעות שילוב גישות תיאורטיות:

אודי רוזנטל, ד"ר אמיר האזרחי

6/7/2012 – אחים ואחיות במאה ה-

21: נקודות מבט תיאורטיות, קליניות

ומקורות יהודיים בראייה

פסיכואנליטית:

רוני עמיאל, אורלי פישר, חוה ינאי-

מלאך, שימי תלמי

להיות מטפל פסיכואנליטי במאה ה-21

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו מזמין אתכם, אנשי מקצוע בתחומי בריאות הנפש, להשתתף בסדרת מפגשים העוסקת בסוגיות מרכזיות בעבודה הקלינית ובחשיבה הפסיכואנליטית בת זמננו. הדיון במפגשים אלו יתמקד בתפר שבין חשיבה פסיכואנליטית על כל גווניה והאתגרים שאורח החיים העכשווי מעמיד בפנינו כמטפלים. במסגרת זאת נקיים ארבעה מפגשים. ניתן להשתתף במושב אחד או להירשם לסדרה כולה.

כל המפגשים יתקיימו במרכז לארץ ישראל יפה, בימי שישי בשעות

12.00 עד 14.30 וכוללים קפה ומאפה.

המחיר למפגש אחד- 80 ₪. המחיר לסדרה כולה- 240 ש"ח.

המחיר לסטודנטים למפגש אחד- 60 ₪

מס' המשתתפים מוגבל על מנת לאפשר דיאלוג עם קהל המשתתפים. הקדימו הרשמתכם.

בתכנית:

17.2.2012 - פסיכואנליזה בתרבות ללא חופש

ד"ר גבי מן, ד"ר גילה עופר

מפגש הדרכה והוראה עם אנשי מקצוע מארצות שונות אשר היו תחת השלטון הסובייטי, הפגיש אותנו עם החוויה המטלטלת של פסיכואנליזה בתרבות ללא חופש. אנשי מקצוע אלו מטפלים באנשים אשר מתמודדים עדיין עם מצבים חברתיים מורכבים וקשים בשל שאריות ערכים קומוניסטיים שמוטבעים בהם, מלחמות אזרחים אכזריות ומסורות עממיות ברוטליות. רבים מהם הנם צאצאים של משפחות שנאסרו על ידי הסובייטים והוגלו למחנות הגולאג. המטפלים, כמו גם הפציינטיים, הנם קורבנות של אלימות חברתית ועוני.

בעבודה זו פגשנו "אחר" במובן המלא של המילה, הן מבחינה תרבותית והן מבחינה מקצועית. כמעט כל האנשים לא הבינו אנגלית ודברו בניבים מקומיים שונים כמו קזחית, רוסית, סיבירית, קירגית. פסיכותרפיה התקיימה שם ללא גבולות של ממש בין מטפלים, מדריכים ופציינטיים. היה עלינו להתאים את עצמנו אליהם, אם כי ללא קבלה של חוסר הגבולות, ולעבוד בסיטואציה זו ברגישות רבה, תוך כדי יצירת אמפטיה והכלה. לימדנו והדרכנו; השתמשנו בסרטים על מנת שיכירו נושאים פסיכואנליטיים בדרך חוויתית. היינו מודעים לצורך בהחזקה, בשימוש בעצמנו כזולתעצמי וכעדים לחוויות הטראומטיות שלהם.

ההרצאה תדגים עבודה זו ותתאר כיצד ניתן לייצר חמלה ומרחב בתרבות נטולת חופש. הדברים ילוו בקטעי סרטים מקומיים אשר משרטטים מסורת מקומית של טיפול נפשי ודפוסי דיכוי סמויים וגלויים של חופש האדם. הדיון יתמקד בפסיכואנליזה ככלי להעצמת החופש להיות ולחשוב.

11.5.2012 - האדם אינו אלא תבנית נוף חברתו-עיון בנפש בהקשר

חברתי מההיבט הגלובלי- ד"ר דוד ולד

ומההיבט הישראלי- ד"ר דורית הופ

מדוע המדוכאים הממודרים והמופלים לרעה מקבלים את גורלם כטבעי, מובן מאליו ואינם מוחים כנגדו? זו שאלה שהעלה קרל מרקס לגבי הפרולטריון שלא התקומם כנגד המשטר הקפיטליסטי.

מדוע רוב בני האדם בחברה המערבית היום מקבלים על עצמם ללא כל עירעור ומחאה את התפיסה החברתית המכונה "נאוליברלית" או "הקפיטליזם החזירי", על כל המשתמע ממנה?

כיצד מחלחלות הנורמות החברתיות והשיח החברתי אל נפשו של היחיד? מה הוא חופש הבחירה שלו? מה מאפשר מחאה ברמה האישית ומה הן סיכוייה של המחאה להביא לשינוי חברתי?

אלו הן שאלות ששאלו רבים מאיתנו בקיץ האחרון. למה לא קמנו קודם כדי למחות? למה דווקא עכשיו ומה סיכוייה של מחאה זו?

הרצאתו של ד"ר דוד ולד תתייחס לשאלות אלו מהפן של התבוננות בחברה הניאוליברלית, השיח החברתי שלה והשפעתו על עולמו הפנימי של היחיד.

הרצאתה של ד"ר דורית הופ תתמקד ב"מצב הישראלי" ובמחאה יוצאת דופן: כשאורה, גיבורת ספרו של דוד גרוסמן אשה בורחת מבשורה, מביאה את בנה עופר לנקודת המפגש של חיילי מילואים שנקראו למבצע צבאי, היא נוכחת לדעת שתהום נבקעה בין תפקידה כאם, לתפקידה כאזרחית ישראלית. כאקט של מחאה היא מחליטה לברוח מביתה. ההרצאה תתמקד ב"מצב הישראלי" דרך הפריזמה של אורה. מהו הקונפליקט המרכזי שמציגה אורה ביחס ל"מצב"? מדוע המחאה היחידה האפשרית לה היא בריחה? כיצד משתלבת תפיסה זו בכלל יצירתו של דוד גרוסמן?

8.6.2012 - חילוץ מתקיעות: על הרחבת נקודת המבט הטיפולית

בעזרת שילוב גישות תאורטיות

אהוד רוזנטל, מתדיין: ד"ר אמיר האזרחי

בתכנית:

בהרצאה אנסה להראות את היתרונות שיש לטיפול המשלב מספר עמדות תיאורטיות לאו דוקא קרובות. אתייחס בעיקר לשילוב של התיאוריה ההתייחסותית, הנאו קלייניאנית ביוניאנית וגישות החסך (וויניקוט וקוהוט). אדגים בעזרת דוגמאות מטיפולים כיצד מעבר בין מספר גישות באופן גמיש שיפר את יכולת ההכלה שלי ואיפשר לי להגיע לאספקטים רבים ושונים של החוויה של המטופל. העבודה תוך שימוש במספר מודלים ותוך שלוב טכניקות שונות, העצימה את הקשר הטיפולי ואת חווית העצמי של המטופל, ועזרה לי לצאת ממצבי תקיעות ומשבר. בנוסף היא עזרה למזער את האידיאליזציה הכובלת של המטפל.

עבודה מתוך מודל יחיד מאלצת אותנו לעבוד ללא ליווי תיאורטי כאשר המטופל אינו מתאים לתיאוריה או כשהטכניקה של הגישה שלנו לא מתאימה למטופל. הדבר עשוי לגרום למטפלים לעשות רדוקציה של כל המטופלים לבעלי מבנה אישיות דומה שמתאים לתיאוריה או ל"עבודה בחטא" - טכניקה טיפולית שאין לה המשגה בתיאוריה, ומעצם זאת לעבודה לא עקיבה. ריבוי מודלים למרות המורכבות, מכיל יותר את המטפלים ולכן גם את המטופלים.

6.7.2012 - אחים ואחאות במאה ה-21: נקודות מבט תיאורטיות, קליניות

מקורות יהודיים בראייה פסיכואנליטית

רוני עמיאל, אורלי פישר, חוה ינאי-מלאך, שימי תלמי

בכתבים של פרויד אנו מוצאים התייחסויות שונות לגבי הדינאמיקה האחאית הטעונה והמורכבת. יחד עם זאת הפסיכואנליזה הקלאסית אשר מדגישה את הפרדיגמה האדיפאלית ככזו המשפיעה ומכוננת תהליכים נפשיים מודעים ולא מודעים, משפיעה על ייצוגי העולם הפנימי ועל בניית העצמי, ובהדגישה את יחסי האובייקט, שמרה על המבנה הורטיקלי-היררכי.

התיאוריות הפוסמודרניסטיות השפיעו על התפתחות זרמים חדשים בפסיכואנליזה כמו התיאוריה ההתייחסותית והאינטרסובייקטיבית. תיאוריות אלו מדגישות את הציר האופקי-הדדי בטיפול, ובכך פותחות מרחב לשאלת מקומם של האחים בהתפתחות הנפשית, ובאיכות ההעברה והעברה הנגדית במפגש הטיפולי.

במיתולוגיה היהודית, האירוע המכונן הוא רצח אח ולא רצח אב, וסיפורי "בראשית" ו"שמות" הם בעיקר סיפורי אחים.

בהרצאתנו נפרוס רקע תיאורטי סביב מקומם של האחים, נציע מודל תיאורטי להתבוננות נוספת על מקומם של האחים, נציג חומר קליני כולל הצגת מקרה ונציג את סיפור משה אהרון ומרים כמודל אחאי אינטגרטיבי.

מציגים:

רוני עמיאל – התפתחויות תיאורטיות בחשיבה הפסיכואנליטית על אחים.

אורלי פישר – תהליכי העברה והעברת נגד אחאיים - הצגת מקרה.

חוה ינאי-מלאך- משה אהרון ומרים – מודל אחאי אינטגרטיבי.

שימי תלמי - סיכום.

המרצים:

ד"ר גבי מן, אנליטיקאית מנחה וחברה במכון ת"א
ד"ר גילה עופר, אנליטיקאית מנחה וחברה במכון ת"א
ד"ר דוד ולד, אנליטיקאי מנחה וחבר במכון ת"א
ד"ר דורית הופ, חברה במכון ת"א
אודי רוזנטל, אנליטיקאי וחבר במכון ת"א
ד"ר אמיר האזרחי, חבר במכון ת"א
רוני עמיאל, חבר במכון ת"א
אורלי פישר, חברה במכון ת"א
חוה ינאי-מלאך, חברה במכון ת"א
שימי תלמי, חברה במכון ת"א

להרשמה יש לפנות להגר חג'ג'-ברגר במייל:

hagar@taicp.org.il

או בטלפון: 03-5278332

לתשלום יש לשלוח המחאה

לכתובת:

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו

ת.ד: 39517

תל אביב, 61394

מכון תל אביב לפסיכואנליזה

בת זמננו

ת.ד: 39517

תל אביב, 61394

